

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนยี่สาร จังหวัดสมุทรสงคราม

นายสุชิน แสงละออ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNITY PARTICIPATION IN ECO-TOURISM MANAGEMENT OF YISAN COMMUNITY,
SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

Mr. Suchin Saengla-or

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning Program in Urban Planning
Department of Urban and Regional Planning
Faculty of Architecture
Chulalongkorn University
Academic Year 2008
Copyright of Chulalongkorn University

511853

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของชุมชนยี่สาร จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย

นายสุชิน แสงละออ

สาขาวิชา

การวางผังเมือง

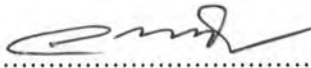
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

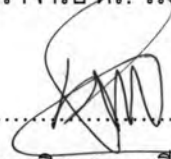
อาจารย์ ดร. นิรมล กุลศรีสมบัติ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต จุลาสัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณศิลป์ พีรพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. นิรมล กุลศรีสมบัติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิต ภูจันดา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.พรธรรม ธรรมวิมล)

สุชิน แสงละออ : การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน
ยี่สาร จังหวัดสมุทรสงคราม. (COMMUNITY PARTICIPATION IN ECO-TOURISM
MANAGEMENT OF YISAN COMMUNITY, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE) อ.ที่
ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร.นิรมล กุลศรีสมบัติ, 153 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชน โดยได้เลือกศึกษาภายในพื้นที่ตำบลยี่สาร อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามร่วมกับการใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์
ข้อมูลจากประชาชนที่พักอาศัยภายในเขตชุมชนยี่สารจำนวนรวมทั้งสิ้น 165 ท่าน สำหรับกระบวนการของการมี
ส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมตาม
ทฤษฎีของ โคเฮนและอ็พฮอฟ ออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนในการตัดสินใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน
ขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ และขั้นตอนการประเมินผล โดยแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
ออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้มาตราวัดระดับแบบลิเคิร์ท ร่วมกับการใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนยี่สารมีระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศภายในชุมชน ดังนี้ ในขั้นตอนการตัดสินใจประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ในขั้นตอนการ
ดำเนินงานประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ประชาชนใน
ชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และ ในขั้นตอนการประเมินผลประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ซึ่งผลจากระดับการมีส่วนร่วมซึ่งอยู่ในระดับน้อยมีผลทำให้องค์กรชุมชนขาดความเข้มแข็ง ผลประโยชน์ที่ได้
จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชนยี่สารในปัจจุบันพบว่า ในด้านเศรษฐกิจพบว่ามี การ
พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นแต่ยังมีการกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึง ในด้านสังคมพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวทำ
ให้เกิดการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์โบราณสถาน ประเพณีและวัฒนธรรม สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในชุมชนประกอบไปด้วยปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ ประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบล วัฒนธรรมชุมชน และปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ นโยบายและแผนในการพัฒนาการมี
ส่วนร่วม รวมถึงความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกชุมชน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยคือควรมีการพัฒนา
องค์กรชุมชนให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านบุคลากรและเงินทุนซึ่งจะทำให้การจัดการการท่องเที่ยวสามารถ
ดำเนินการโดยชุมชนต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ภาควิชา..... การวางแผนภาคและเมือง..... ลายมือชื่อนิสิต..... *สุชิน แสงละออ*.....
สาขาวิชา..... การวางผังเมือง..... ลายมือชื่ออ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... *[Signature]*.....
ปีการศึกษา..... 2551.....

4874186125 : MAJOR URBAN PLANNING

KEYWORDS : COMMUNITY BASED-TOURISM / ECO-TOURISM / COMMUNITY PARTICIPATION / YISAN / SAMUTSONGKHRAM

SUCHIN SAENGLA-OR : COMMUNITY PARTICIPATION IN ECO-TOURISM MANAGEMENT OF YISAN COMMUNITY, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE.

ADVISOR : NIRAMON KULSRISOMBAT, Ph.D, 153 pp.

This research is to study the characteristics of the community participation in Eco-Tourism Management; to evaluate the socio-economic advantages among the participating community; to indicate the factors of the community participation in Eco-Tourism Management; and to present methods of Eco-Tourism Management. The research has been conducted at Yisan community, Amphawa District, Samutsongkhrum Province. The data has been gathered by field survey, questionnaire and interview in the Yisan Community from which one hundred and sixty five residents were randomly selected as participants.

The research was conducted using the 4 procedures of Cohen and Uphoff theory. The methodologies are Participation in the Decision Making Procedure; Participation in the Implementation Procedure; Participation in the Benefits; and Participation in Evaluation Procedure by categorizing the public participation to divide the community participation in to 5 scales using the Likert Scale in cooperated with the Descriptive Statistics including Mean, Standard Deviation and percentage for analysis.

The result showed that there are 4 distinctive levels of the public participation in Eco-Tourism of the Yisan community residents. The study found that there is low level of participation in decision making process, moderate level of participation in the implementation one, low level of participation in participation of benefit and low level of participation in evaluation. From the research, it can be concluded that low level of public participation leads to weak community-based organization; the community would have less benefit-sharing. The benefits of participating in Eco-Tourism Management bring about the development in the tourism related businesses yet with limited distribution of income. The participation in Eco-Tourism Management also encourages the community to save and protect the local heritages, custom and traditions, culture and way of life. There are two key factors that stimulate the community participation: the internal factors which are local residents, community leaders, community-based organization, local government organization and the culture of the community; and the external factors which are policies and the developing plan for public participation which provide training assistance from outside institutes such as private organizations. The recommendations from this study are we should develop the community-based organization both man and budgets so it becomes more efficient and ready to sustainably operate the eco-tourism management program.

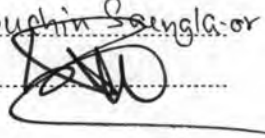
Department : Urban and Regional Planning

Student's Signature

Field of Study : Urban Planning

Advisor's Signature

Academic Year : 2008

Suchin Saengla-or

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นิรมล กุลศรีสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยเป็นอย่างสูงสำหรับการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ รวมถึงประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ ด้วยความเมตตา ความเข้าใจ ความเป็นกันเอง และเคียงเคียงผู้วิจัยทุกวิถีทาง จนกระทั่งประสบความสำเร็จในวันนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิต ภูจินดา ดร.พรธรรม ธรรมวิมล กรรมการสอบสำหรับการให้คำแนะนำที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วยความเมตตา และการตรวจสอบเนื้อหาวิทยานิพนธ์จนแล้วเสร็จอย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอสำนึกในบุญคุณที่ได้รับจากครูบาอาจารย์ของผู้วิจัยทุกท่านในภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เคยให้ความช่วยเหลือและประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี ศิริ สำหรับคำแนะนำทางสถิติ และเจ้าหน้าที่ของภาควิชาคุณกุลยา ชุ่มเกษร คุณแสงจันทร์ ประโยชน์วินิช ที่อำนวยความสะดวกในด้านธุรการและคำแนะนำที่ดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริอาภา รัชตะหิรัญสำหรับเวลาอันมีค่าของท่านและเชื้อเพื่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวิทยานิพนธ์ และชาวชุมชนยี่สารทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ขอขอบคุณ คุณเจษฎา ปรีดาโพธิ์ (โจ) คุณธิติมา กลางกำจัด (ป๊าว) และ คุณเสาวนีย์ จันทสอน (เกตุ) ที่ช่วยเหลือในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลอย่างเต็มใจ รวมถึงเพื่อนผั่งเมืองรุ่นที่ 30 ทุกคน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยจะไม่สามารถมีวันนี้ได้เลยถ้าขาดกำลังใจที่ยิ่งใหญ่และทุนทรัพย์จากคนในครอบครัวจากคุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว เพื่อนๆ พี่ๆ ของผู้วิจัยทุกท่าน รวมถึงคุณสมคิด สุวรรณลักษณ์ ศึกษานิเทศก์จังหวัดสมุทรสาคร คุณความดีทั้งหมดที่ผู้วิจัยเคยทำไว้ตลอดมา รวมถึงประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน เพื่อทดแทนในพระคุณทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านทั้งหลายมีให้กับผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภาพ.....	ฐ
สารบัญแผนที่.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ในงานวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	5
1.5 ขั้นตอนในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	9
1.7 นิยามศัพท์.....	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	11
2.1.1 ความเป็นมาของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	11
2.1.2 ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	13
2.1.3 หลักการของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	13
2.2 การท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	15
2.2.1 ความหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	15
2.2.2 หลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	16
2.2.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	16
2.2.4 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	20

	2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว.....	22
	2.3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	22
	2.3.2 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม.....	23
	2.3.3 ระดับของการมีส่วนร่วม.....	26
	2.3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	30
	2.4 การวัดระดับการมีส่วนร่วม.....	31
	2.5 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	31
	2.5.1 ความหมายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	31
	2.5.2 ประเภทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	32
	2.5.3 กระบวนการและขั้นตอนในการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	33
	2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
	2.7 อภิปรายทำยบทและกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	41
	3.1 พื้นที่ศึกษา.....	41
	3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	44
	3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	3.4 การวิเคราะห์ผลและการนำเสนอข้อมูล.....	47
บทที่ 4	การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนยี่สาร.....	50
	4.1 ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและสภาพทั่วไป.....	50
	4.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนยี่สาร.....	60
	4.2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	60
	4.2.2 ชุมชนท้องถิ่นยี่สาร.....	65
	4.2.1 องค์กรชุมชน.....	69
	4.2.1 หน่วยงานภายนอกชุมชน.....	74
	4.3 นโยบายที่เกี่ยวข้อง.....	75
บทที่ 5	ลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	81
	5.1 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	81

	5.2 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	98
	5.3 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	107
	5.4 สรุป.....	113
บทที่ 6	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน.....	115
	6.1 ประโยชน์ที่ชุมชนยี่สารได้รับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	115
	6.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม.....	119
	6.3 อภิปรายผล.....	124
บทที่ 7	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	126
	7.1 ผลสรุปการวิจัย.....	126
	7.2 ข้อเสนอแนะ.....	131
	รายการอ้างอิง.....	138
	ภาคผนวก.....	141
	แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย.....	142
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	153

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	สรุปหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	16
ตารางที่ 2.2	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	29
ตารางที่ 3.1	แสดงองค์ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	44
ตารางที่ 3.2	แสดงการประมวลผล การวิเคราะห์ และการเสนอข้อมูล.....	48
ตารางที่ 5.1	แสดงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	95
ตารางที่ 5.2	แสดงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน.....	101
ตารางที่ 5.3	แสดงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์.....	102
ตารางที่ 5.4	แสดงการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....	106
ตารางที่ 5.5	แสดงผู้มีส่วนร่วมสำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน.....	110
ตารางที่ 5.6	การสรุปการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม และอำนาจทางกฎหมายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	112
ตารางที่ 6.1	แสดงประโยชน์ที่ชุมชนยี่สารได้รับจากการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	116
ตารางที่ 6.2	ความคิดเห็นของชุมชนยี่สารต่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ.....	117
ตารางที่ 6.3	ความคิดเห็นของชุมชนยี่สารต่อผลประโยชน์ทางด้านสังคม.....	118

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 2.1	ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	12
ภาพที่ 2.6	ลายมือของนักเรียนฝรั่งเศสแปลว่า "ฉันเข้าร่วม คุณเข้าร่วม เขาเข้าร่วม เราเข้าร่วม คุณเข้าร่วม...พวกเขาทำไร".....	23
ภาพที่ 4.1	ภาพถ่ายทางอากาศของเขายี่สาร และวัดเขายี่สาร.....	51
ภาพที่ 4.2	เรือลมน้ำลำนสุดท้ายในชุมชนยี่สาร.....	51
ภาพที่ 4.3	ตม่น้ำที่เป็นสิ่งจำเป็นและพบได้มากในชุมชนยี่สาร.....	52
ภาพที่ 4.4	แผนที่จำลองสภาพภูมิประเทศเมื่อชุมชนยี่สารยังมีสภาพเป็นทะเล.....	53
ภาพที่ 4.5	ศาลพ่อปู่ศรีราชา และ องค์พ่อปู่ศรีราชา.....	54
ภาพที่ 4.6	แสดงเส้นทางโบราณของระบบคมนาคมภายในและภายนอกภูมิภาค.....	55
ภาพที่ 4.7	ตัวอย่างเศษภาชนะที่ค้นพบในแหล่งขุดค้นชุมชนยี่สาร.....	57
ภาพที่ 4.8	แผนที่แสดงเส้นทางการท่องเที่ยวของสุนทรภู่และ ก.ศ.ร. กุหลาบ.....	59
ภาพที่ 4.9	ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของชุมชนยี่สาร.....	61
ภาพที่ 4.10	ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของชุมชนยี่สาร.....	62
ภาพที่ 4.11	ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนยี่สาร.....	64
ภาพที่ 4.12	การรวมกลุ่มและกิจกรรมทางสังคมของชุมชนยี่สาร.....	69
ภาพที่ 4.13	การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น.....	72
ภาพที่ 4.14	การพัฒนาทางกายภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลยี่สารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว.....	73
ภาพที่ 5.1	กิจกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการสัญจรครั้งที่ 1 เรื่องพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นชุมชนยี่สาร จัดโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.....	87
ภาพที่ 5.2	ผศ.สิริอาภา รัชตะหิรัญประธานคณะกรรมการบริหารพิพิธภัณฑท์บ้านเขายี่สาร และ รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม กำลังอธิบายถึงประวัติศาสตร์ของชุมชนยี่สารในโครงการรักษ์เมืองไทยกับยางสยาม.....	88
ภาพที่ 5.3	รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม จัดประชุมกับชุมชนวางแผนจัดการพิพิธภัณฑท์บ้านเขายี่สาร และ การจัดแสดงนิทรรศการนอกสถานที่เกี่ยวกับบ้านเขายี่สารให้กับเยาวชนในท้องถิ่น	89

ภาพที่ 5.4	แสดงการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินงานจัดทำพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร	89
ภาพที่ 5.5	การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สารในระยะเริ่มแรก และ ภาพแบบการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชน.....	90
ภาพที่ 5.6	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ เปิดพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร.....	91
ภาพที่ 5.7	เอกสารเผยแพร่กิจกรรมการท่องเที่ยวของพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร.....	94
ภาพที่ 5.8	บรรยากาศบนวัดเขายี่สารและการบรรยายทางวิชาการของอาจารย์ศรีศักดิ์กร วัลลิโกดม.....	94
ภาพที่ 5.9	สมาชิกกลุ่มเปลือกไม้.....	95
ภาพที่ 5.10	ผลิตภัณฑ์ภาพแบบต่างๆที่ผลิตโดยกลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร.....	95

สารบัญแผนภาพ

			หน้า
แผนภาพที่	1.1	แสดงขั้นตอนของการวิจัย.....	7
แผนภาพที่	2.1	หลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	14
แผนภาพที่	2.2	รูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่แตกต่างกันตามฐานทรัพยากรของแต่ละชุมชน.....	17
แผนภาพที่	2.3	หน้าที่ขององค์กรชุมชนทางด้านการจัดการการท่องเที่ยว.....	18
แผนภาพที่	2.4	ความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน...	20
แผนภาพที่	2.5	วงจรการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Cohen และ Uphoff.....	26
แผนภาพที่	2.6	กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	40
แผนภาพที่	4.1	แสดงจำนวนประชากรชุมชนยี่สารย้อนหลัง 5 ปี.....	65
แผนภาพที่	4.2	แสดงอาชีพของชาวชุมชนยี่สาร.....	66
แผนภาพที่	4.3	แสดงความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้นำชุมชนยี่สาร.....	68
แผนภาพที่	4.4	โครงสร้างคณะกรรมการบ้านเขายี่สารในระยะแรก.....	70
แผนภาพที่	4.5	โครงสร้างคณะกรรมการบ้านเขายี่สารในปัจจุบัน.....	71
แผนภาพที่	4.6	หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร.....	72
แผนภาพที่	4.7	หน่วยงานภายนอกชุมชนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนยี่สาร.....	74
แผนภาพที่	4.8	สรุปองค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของยี่สาร.....	75
แผนภาพที่	4.9	โครงสร้างหน่วยงานนโยบายการท่องเที่ยว.....	80
แผนภาพที่	5.1	สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจของชุมชนยี่สาร.....	84
แผนภาพที่	5.2	สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานของชุมชนยี่สาร..	96
แผนภาพที่	5.3	แสดงการกระจายรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน.....	97
แผนภาพที่	5.4	จำนวนผู้เคยเข้าร่วมการประชุมการท่องเที่ยวกับลักษณะอาชีพ.....	100
แผนภาพที่	5.5	แสดงการกระจายรายได้ของกิจกรรมการรับประทานอาหารพื้นถิ่น.....	103
แผนภาพที่	5.6	แสดงการกระจายรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยว.....	104
แผนภาพที่	5.7	สรุปลักษณะและระดับของการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ขั้นตอน.....	107

แผนภาพที่ 7.1	เสนอแนะองค์กรชุมชนเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	133
---------------	--	-----

สารบัญแนบที่

	หน้า
แนบที่ 1.1 แสดงการเข้าถึงชุมชนยี่สาร.....	6
แนบที่ 3.1 ที่ตั้ง อาณาเขตตำบลยี่สารและขอบเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนยี่สาร.....	42
แนบที่ 3.2 ทรัพยากรในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนยี่สาร.....	43
แนบที่ 4.1 วิวัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของชุมชนยี่สาร.....	56
แนบที่ 5.1 เส้นทางและที่ตั้งการท่องเที่ยวตามรายการที่จัดโดยพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร...	93